

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Жайворонок В.В.* Знаки української етнокультури. Словник-довідник. – К.: Довіра, 2006. – 703 с.; 2. *Житецький П.И.* Мысли о народных малорусских думках. - К.: Типогр. Г.Т.Корчак- Новицкого, 1893. - 250 с.; 3. *Житецький П.Г.* Про українські народні думи. - К.: Друкарь, 1919. - 120 с.; 4. *Колесса Ф.М.* Українські народні думи. - Львів: Просвіта, 1920. - 160 с.; 5. *Лисовский А.Н.* Опыт изучения малорусских дум. - Полтава: Типогр. губернского правления, 1890. - 53 с.; 6. *Сумцов Н.Ф.* Символика славянских обрядов: Избранные труды. - М.: Восточная литература, 1996. - 296 с.; 7. 100 найвідоміших образів української міфології / В.Завадська, Я.Музиченко, О.Талайчук. О.Шалак. – К.: Орфей, 2002. – 448 с.

Николів І. (Львів, Україна)

Місце сленгу у мовленні хорватської молоді

У статті розглядається сленг як елемент мовлення сучасної хорватської молоді. Досліджуються особливості молодіжного сленгу, наведені приклади вживання сленгізмів, що ілюструють його основні характеристики.

Ключові слова: сленг, молодіжний сленг, синонімія, нецензурна лексика, запозичення.

В статье рассматривается сленг как элемент речи современной хорватской молодежи. Исследуются особенности молодежного сленга, приведены примеры употребления сленгизмов, иллюстрирующие его основные характеристики.

Ключевые слова: сленг, молодежный сленг, синонимия, нецензурная лексика, заимствования.

The article deals with slang as an element of speech of modern Croatian youth. It investigates lexical and semantic features of youth slang, gives examples that illustrate its main characteristics.

Key words: slang, youth slang, synonymy, rough language, borrowing.

Мовлення молоді є цікавим предметом для дослідження лінгвістів, а також психологів та соціологів. Однією з особливостей молодіжного субкоду є його насиченість нестандартними елементами, одним з яких є сленг. Сленг існував завжди, однак його не завжди розглядали лінгвісти та науковці. Деякі вчені і сьогодні вважають, що сленг невартий дослідження, оскільки є чимось, що не повинно пропагуватися. Проте дискусії між науковцями не мають жодного впливу на фактичних творців та носіїв сленгу. Як зазначає С. Б. Флекснер, люди, коли висловлюються у властивий їм спосіб, рідко свідомі того, що використовують щось, що науковці визначають сленгом або, з іншої сторони, стандартом. Насправді факт, що якесь слово визначене як літературне або колоквіальне, або як таке, що є частиною сленгу важливий лише для науковців [цит. за 13, 53].

Останніми роками сленгу присвячують дедалі більше уваги. Багато досліджень на цю тему знаходимо у англійському та російському

мовознавстві, збільшення зацікавленості даною тематикою спостерігаємо в українській лінгвістиці. Щодо хорватського мовознавства, зазначимо, що науковці почали активніше досліджувати ненормативні варіанти мови, однак праць присвячених молодіжному мовленню все ще не достатньо.

Мета нашої статті дати загальну характеристику молодіжного сленгу хорватської мови та визначити його лексико-семантичні особливості.

Досліджуючи мовлення молоді, вчені неминуче натрапляють на поняття сленг. Проблема дослідження сленгу полягає у його тісному зв'язку з іншими соціальними діалектами. Одні вчені вважають термін «сленг» синонімічним до інших термінів, що використовуються на позначення неформального мовлення, це «арго», «жаргон» та властивий хорватському мовознавству термін «шатровачке мовлення» або «шатра»^{*}, інші розділяють ці типи мовлення. Однак більшість лінгвістів сходиться на думці, що межа між цими явищами дуже розмита та інколи відносна.

Щодо терміна на позначення молодіжного мовлення, зазвичай вчені використовують термін «сленг», хоча часто натрапляємо на словосполучення молодіжний жаргон, рідше – молодіжне арго. Уважаємо, що мовлення молоді найдоцільніше визначати як молодіжний сленг.

Перші наукові розвідки присвячені соціальним діалектам у хорватській лінгвістиці з'явилися 1940 року. Це стаття Й. Хамма «Два три слова про мовлення загребських школярів», у якій автор досліджує подібності між шкільним мовленням або жаргоном, як він його називає, та «шатровачким мовленням» та подає словник прикладів, які він занотував у середніх школах міста Загреб [13]. Надалі ненормативними типами мовлення цікавилися М. Кузманович [10], І. Івас [8], С. Кекез [10], Т. Сабляк [12], автор словника хорватського жаргону, тощо. Одним з останніх ґрунтовних досліджень нелітературного мовлення у хорватській лінгвістиці є праця А. Склін Хорват, яка висвітлює сленг як виразник ідентичності молоді [13].

Сленг займає значне місце у сучасному комунікативному просторі, його використовують люди різного віку та професій. Хорватський мовознавець І. Івас порівнює сленг зі спортом та зазначає: «сленг – мовний спорт, і як кожен спорт властивий молоді» [8, 117]. Молодим людям більше, ніж старшому поколінню, притаманне намагання виділитися за допомогою слова, прагнення пожвавити своє мовлення, забарвити його образними слівцями і висловами, змінюючи на свій лад не завжди зрозумілі "нудні" та офіційні слова. С. А. Мартос з цього приводу зазначає: «Молодь завжди намагалася протиставляти себе світу дорослих та іншим молодіжним групам. Свідомість і поведінка молоді ще не переважає властивими старшому поколінню стереотипами, менше деформована груповими забобонами, які склалися на основі минулого досвіду в дорослої частини

^{*} Назва походить від слова «šator», що в перекладі на українську мову означає шатро (намет). У зв'язку з відсутністю в українській мові відповідника, який би був адекватним до даного терміна, передаємо його так, як він звучить у мові оригіналу, беручи у лапки.

суспільства. Молоді властива емоційність, максималізм, власні уявлення про життєві цінності, норми поведінки, власний особливий стиль та манери, почуття солідарності та «групового духу» [3, 40-41]. Молоді властиве також те, що вона ще вільна від обов'язків дорослих (наприклад, зазвичай, відсутні діти, чоловік чи дружина, про яких треба піклуватися) і при цьому в молоді є багато вільного часу, який вона переважно проводить у неофіційному міжособистісному спілкуванні [2, 41].

Молодіжний соціолект має свої особливості та набір функцій, які певною мірою зумовлюють поширеність сленгу серед молоді.

Висловлюючись про сленг, науковці традиційно наголошують на його експресивній функції сленгу та експресивності як особливості. «Суть експресивної функції сленгу полягає в тому, що при утворенні похідного слова передусім важливе не саме найменування, а вираження оцінки» [3, 135]. Експресія надає висловлюванню виразності, образності та передає емоційну оцінку. Молодь як вікова група схильна до бурхливого вираження своїх емоцій: позитивних чи негативних. Інколи їх неможливо у повній мірі виразити засобами літературної мови, тоді мовці звертаються до субстандартних кодів. Порівняймо, «*Hey fendrice kakvog frajera sam srela, pravi je komad!*» і «*Ej prijateljice, kakvog dečka sam srela, on je jako lijep!*» Перше повідомлення звучить природніше, враховуючи, що комунікація відбувається між молодими людьми, та більшою мірою передає захоплення та емоції мовця, які він намагається передати слухачеві. Або «*Paola, ovi Split, koji se face ovde movaju. Da to vidiš iznuzra, jebeš mi sve, ti bi odselija na Pacifik*» і «*Paola, ovi Split, koji ljudi ovde žive. Da to vidiš iznuzra, ti bi odselija na Pacifik*». Наведені речення несуть однакову інформацію, проте емоційне наповнення першого значно перевищує емоційність другого. Таким чином, бажання якнайповніше передати свої емоції та почуття спонукають до вкраплення у мовлення таких мовних елементів як сленг.

Мова – живий організм, який постійно змінюється, а жаргон або сленг – один з найнестабільніших його сегментів, майже невлонима частина людської комунікації [7, 7]. Тому, коли йдеться про сленг, варто наголосити на його динамічності та швидких змінах у його складі. Лексика сленгу поповнюється, змінюється, переосмислюється. Деякі одиниці виходять з ужитку, втративши актуальність (*gramfić, grem – gramofon, mag, meg – magnetofon*), деякі – замінюються іншими (сленгізм *perfa – perfektno, perfektan* був витіснений лексемою *super*, яка зараз з'являється у найрізноманітніших контекстах), або залишаються, змінюючи значення. Наприклад, сленгізм *klinac*, що вживався зі значенням «дурень» (*budala*), сьогодні набув нового значення: «хлопчик, підліток» (*mali dječak*). Подібні зміни відбуваються з лексемами *linka* (улічна дјевојка, *prostitutka* (вулична дівчина, проститутка) – *mala djevojčica* (дівчинка-підліток), *šljakati* (красти) – *raditi* (працювати). Швидкі зміни в лексиці викликана насамперед тим, що підлітки прагнуть вирізнитися не лише як окрема суспільна група, але і як особистості. У даному випадку це відбувається з

допомогою мовно-виражальних засобів. Тому багато підлітків намагається ще більше урізноманітнити мовлення власними новотворами. Оскільки «висока експресивність сленгу, необхідність у виразних засобах постійно викликають до життя все нові на нові слова». Сучасні засоби масової інформації та комунікації теж сприяють динаміці лексики. Той факт, що субстандарт є рухливішою та динамічнішою системою, ніж стандарт, не викликає жодних сумнівів. Однак варто зазначити, що існують і сленгові одиниці, що функціонують протягом довгого періоду часу. Трапляються і такі, що після тривалого періоду побутування, сприймаються як частина розмовної лексики (*nabrijan, tulum, šljaka, klinac, klafrati, markirati, žicati* та інші), а деякі з часом можуть стати надбанням літературної мови (*štreber, strugnuti, zezati, mlažnjak, slinavac, maher zafrkavati*). Тому вважаємо, що сленгу, як і будь-якій системі, властива певна стабільність [2]. На існування базового ядра сленгу вказує низка лінгвістів [1], зокрема російський дослідник ненормативного лексикону В. Слістратов, який наголошує, що в жаргоні функціонують також «слова, яким не десять-двадцять років, а принаймні сто» [2, 54]. Про певний лексичний стандарт у сленгу говорив хорватський лінгвіст М. Кузманович, який проаналізував лексику зібрану Й. Хаммом (1940) і встановив, що частина слів, наведених цим автором, залишилася актуальною на час написання його праці (1970). Схоже дослідження провела Ж. Фінк, яка проаналізувала актуальність вживання слів зі словника Й. Хамма у мовленні сучасної генерації. Результати показали, що 21% лексем зі словника Й. Хамма ще використовується, хоча зі зміненим значенням, 54% стали невідомими та незрозумілими мовцям, а 13% зрозумілі, але не використовуються [13, 64]. Зазначимо, що дослідження Ж. Фінк було проведено 2003 року, 63 після розвідки Й. Хамма, та, все ж, воно виявило актуальність частини лексем. Так сленгізми, що були записані Хаммом: *balkoni* – *grudi*, *dojke* (жіночі груди), *dignuti* – *ukrasti* (вкрасти); *drot* – *policajac* (міліціонер), *folirati* – *lagati* (обманювати), *kec* – *jedinica* (одиниця), *labrnja* – *usta* (губи, рот), *lova* – *novac* (гроші), *surla* – *velik nos* (великий ніс); *tintara* – *glava* (голова), *zbrisati* – *robjeći* (втекти), *cuga* – *piće* (напитки), *plugati* – *pušiti* (палити), залишаються актуальними та використовуються сучасною молоддю. Причини зникнення одних лексем та збереження інших П. М. Грабовий пов'язує з експресивністю, як основною ознакою сленгу. «При втраті експресивності сленгізм просто припиняє своє існування. Одиниці молодіжного сленгу, які зберегли свою експресивність продовжують функціонувати в молодіжному мовленні» [2, 54].

Креативність молоді безпосередньо пов'язана з такою особливістю лексичного інвентарю сленгу, як багата синоніміка. Активне продукування синонімії ґрунтується на потребі урізноманітнити експресивні засоби висловлювання: висока частотність окремих сленгових одиниць знижує їх експресивність, а значний кількісний запас синонімів допомагає уникнути занадто частого використання тих самих одиниць. Крім цього, можна

встановити пряму залежність між кількістю синонімів, у яких реалізується певне значення, і актуальністю цього значення для мовців [4, 95]. Тому, відстежуючи найчисельніші синонімічні ряди, можемо робити певні висновки щодо понять, предметів та явищ, що знаходять своє відображення у сленгу, і відповідно посідають певне місце у житті молоді. У хорватському молодіжному сленгу знаходимо об'ємні за обсягом синонімічні ряди, які відносимо до тематичної групи «Людина». Це назви осіб за статевою ознакою (чоловік (хлопець) – *frajer, tip, fuker, faca, friend, komad*, жінка (дівчина) – *mala, komad, žena, mačka, ženska, treba, kuja, riba, gerla*), назви частин тіла, серед яких найчисельнішими є синонімічні ряди на позначення голови (*gulja, tikva, tintara, brunda, bulja, šajba*), сідниць (*bubnjara, plitica, prdalo*), губів (*žvalje, blagajna, bunar, čube, čvalje, drobilica, labrnja*), носа (*babura, flauta, frula, klarinet, kvaka, mrkva, nosorog, pipa, paradajz, rilo, vugorek*), волосся (*griva, čupa, džungla, fura, grm, jež, krzno, lasi, slama, čubara, skalp, zurka*), жіночих грудей (їх розмірів) (*vime, skрге, dojke, agregati, amortizeri, cice, dude, akumulatori, bacači, balkoni, cikice, felge, mlječnjaci, rezervuari, sisiljci, tenderi, trokuti*). Знаходимо також сленгізми на позначення рук (*drpalica, šapa, hapavica, ticalo*) та ніг (*hodaljke, none*). Активно вербалізується у молодіжному сленгу назви людини як носія фізичних рис: висока дівчина (жінка) (*roda, soliterka, žirafa, čaplja*); високий чоловік (*antena, kandelaber, katedralis*); товста особа (*gica, krava, pigfejs, pigica, plutača, slonica, bačva, brbelide, bumbar, gico, mastni, prasac, govnojed*); худорлява дівчина або жінка (*čačkalica, glista, skuša, štanga*); дуже худорлявий хлопець (чоловік) (*isprdak, kosturac, žgoljavac*). Об'єктами сленготворення стають слова, які несуть певні соціальні характеристики людини: національність (*Jevrej, Židov – Žiga, žiica, žigolo*); професія, рід занять (поліцейський – *ale, border, brojnik, cajac, drekalica, drot, fič, galiper, gavran, gnjida, pajac, tamburaš, tulek, zub, žec*; офіціант – *bačvar, barkonj, brico, kelner, konobariška, sluga, trčkalo*). Об'єктами іронічного кепкування стають сексуальні меншини, наркомани (наркоман – *dizajner, drogaš, drogeraš, drager, džanki, đankoza, đanker, furez, travar*; гомосексуаліст – *barunica, bijeli jelen, bulajko, čmarin, derpe (inv. od peder), duplo golo, dvorska dama, fafer, fifi, gej, homič, homaš leptir, lizalo, Meri, pedro*) тощо. Широкі синонімічні ряди знаходимо на позначення жінки легкої поведінки: *goblen, stuka, apljara, asfalterica, bić, bićbo, cenerica, čonta, droplja, dudlerka, fifa, fliška, flundra, mandovka, masažerka, šljuka* і багато інших.

Дуже креативною щодо творення сленгізмів є хорватська молодь, коли йдеться про алкоголь, наркотики та куріння. На позначення даних понять виявлено чисельні синонімічні ряди. Наприклад, поняття «напитися» вербалізується сленгізмами *demolirati se, naderati se, nakititi se, naliti se, naljoskati se, natresti se, nafrulati se, nacuclati se, nalizati se, nalokati se, natočiti se, tenkirati se* та іншими. Для номінації процесу куріння використовують сленгізми *čađiti, čikati, džamiti, fajfati, furdačiti, kuriti, pljugati, šenjepu, fumati*. Якщо у молодіжному середовищі чуєте слова

aspirini, brzo, doup, godno, juha, kruh, prašak, tap, žeton, мова може йти про наркотики. Чисельними є синонімічні ряди, пов'язані з дружбою, та ті, в центрі яких лежать поняття набридливість, зрадливість.

Таким чином, молодь використовує сленгову лексику для номінації речей, що її оточують. Як бачимо, світ молоді людини зосереджений переважно на ній самій, важливе місце в ньому посідають товариське спілкування, проведення вільного часу та пов'язане з цим вживання алкоголю, негативно оцінюються такі якості людини як набридливість та зрадливість. Багата синоніміка дає мовцю можливість вибору, адже елементи синонімічних рядів можуть різнитися значенневими відтінками і конотативним ареалом [4, 95]. Молодь вибирає той сленгізм, який буде найадекватнішим для мовленнєвої ситуації. Так, слова *mačka, komad* переважно будуть вживатися з позитивними конотаціями, тоді як *kuja, pila* можуть мати негативний відтінок.

Складнощі у розумінні молодіжного сленгу можуть виникати у зв'язку з багатозначністю багатьох його елементів. Яскравим прикладом багатозначності може бути сленгізм *brijati*. Хорватський дослідник Р. Луцич подає такі значення цього дієслова: *voljeti nešto, baviti se пећим – любити щось, займатися чимось (ja brijem na...), misliti, činiti se – думати, вважати (ja brijem da...), razmišljati – роздумувати (cijeli dan brije kako da...), razgovarati – розмовляти (non-stop su brijali o komadima), gluparati, pričati gluposti – говорити дурниці (možda brijem, ali koliko se sjećam...), komplicirati – ускладнювати (ma taj uvijek nešto brije!), dosađivati – набридати (daj ne brij!), raditi – робити (ne znam kaj ovaj dole brije...), ronašati se – поводитись (nemoj mi tak brijat), zabavljati se – веселитися, забавлятися (kako smo brijali ovo ljeto!), imati vezu – бути у відносинах (ona ti sad brije s onim malim), odlaziti – йти, їхати (sutra brijem na more) та інші [11]. Сленгізм має багато похідних (*izbrijati, nabrijati, obrijati, odbrijati, probrijati, zabrijati, brijáč(ica)*), що теж активно побутують серед молоді. Багатозначним є дієприкметник *nabrijan*. На нього натрапляємо у засобах масової інформації у таких контекстах:*

«Posjetitelji se nisu tiskali oko izloženih **nabrijanih** auta (Links Skyline R34 GTT, Toyota Corolla SR 86, Mitsubishi Lancer EVO IX Gr N i drugih) kao što inače biva, jer je na prosinačkih minus pet Celzija ipak bilo ugodnije unutra, uz brojne grijalice raspoređene po izložbenom prostoru» [14].

«U Švedskoj je hokej na ledu sport broj jedan. Zato i ne čudi da su navijači na hokejaškim utakmicama posebno **nabrijani**» [15].

«Slične “**nabrijane**” poluistine sada se vežu i uz Noć muzeja, manifestaciju koja je u samo sedam godina svog postojanja sasvim sigurno postala važna kulturna činjenica u našoj zemlji» [16].

У кожному з поданих мікротекстів лексема вживається з різним значенням: у першому – у значенні «елітний», другому – «знервований, напружений», третьому – «перебільшений, надуманий». Таких прикладів багатозначних лексем у системі молодіжного сленгу доволі багато (*divljak, crnjak, štos, trik*),

тому для розуміння деяких з них без контексту не обійтися.

Молодіжна сленгова лексика є метафоричною за своєю природою та виступає виразником лінгвокреативного мислення молоді [5]. Метафоричне перетомислення займає центральне місце у сленговому словотворі. Так утворилися сленгізми *stoka* – grub, pedogjen čovjek (невихована людина), *kuja* – pokvarena, zla žena (зіпсована, зла жінка), *krava* – debela žena (товста жінка), *majmun* – budala, glupan (дурень), *kobila* – krupna, rasla žena (жінка великих розмірів), *kopito*, *papak* – cipela (черевик), *balkoni* – grudi (груди), *kljuka*, *surla* – nos (ніс), *skalp* – kosa (волосся), *koža*, *krpa* – odijelo (костюм), *krov* – šešir (капелюх) *perje* – odjeća, garderoba (одяг, гардероб), *roda* – dugonoga osoba (довгонога особа) та інші.

Однією з особливостей молодіжного мовлення є використання певної частини лексики в когерентній функції, тобто у функції заповнення мовленнєвих пауз. Звуження лексичного запасу сучасної молоді позначається на комунікативному акті та яскраво проявляється в усному спілкуванні, коли немає часу на довге обдумування [4, 79]. Цю функцію часто виконують на рівні літературного мовлення слова на зразок *mislim opo*, *opaj*, *ovaj*, *ovoga*, *onoga*. На рівні сленгового лексикону використовують слова *jebote*, *jebiga*, *kužiš*, *kontaš*.

Treba poboljšati menzu, *jebote!*

Dobro si reko, *jebote!*

U, *jebote*, pun autobus!

Jer, to je, *jebiga*, ljubav.

Jebiga, ne znam što da na ovo kažem.

Kužiš, ekipa se druži na netu, ja ti imam prek soma frendova na Fejsu. *Kužiš jebate*, skonektala me i bivša treba iz Rijeke, ona mala šta je studirala s mojom sestrom.

Ja sam *kontaš* brate njemu rekao *kontaš* da ne može, *kontaš*, on meni, *kontaš* tako da *kontaš* radi?

Сленг хорватської молоді характеризується наявністю великої кількості нецензурної лексики. Вона стала повсякденною та звичною, якщо колись люди використовували лайку під час певних непорозумінь в стані гніву, чи з метою когось образити, то тепер її чуємо у дружніх розмовах між приятелями. Переважна більшість нецензурної лексики хорватської мови пов'язана зі статевою тематикою, але, крім неї, наявні, як і в більшості мов, лексеми «невинніші» на зразок: *debil*, *idiot*, *imbecil*, *gnjusovi*, *izmet*, *koza*, *majmun*. Варто відзначити, що в хорватському молодіжному мовленні дуже багато слів, які певною мірою можна вважати лайкою (первісно вони нею і були), а сьогодні ці одиниці вживаються як звичні слова без негативного підтексту. Так, слово *zajebavati* належить до найвживаніших сленгізмів хорватської молоді. Т. Сабляк подає такі значення у своєму словнику: *zajebavanje* – zabavljanje; *nema zajebavanja* – nema više šale; *zajebavati* – zadirkivati, šaliti se na tuđi račun, ismijavati, varati; *ne zajebavaj* – ne šali se više sa mnom. Відповідником в українському сленгу могло б бути слово “приколюватися” – насміхатися над кимось, жартувати. На запитання «як

справи?» (*kako si?*) серед молоді часто чуємо відповідь «*jebeno!*», у значенні дуже добре, незважаючи на те, що в словнику жаргону Т. Сабляка знаходимо зовсім інше, протилежне значення лексеми *jebeno* – *teško, gadno, oрасно*. Отже, можемо констатувати, що нецензурна лексика стала частиною молодіжного сленгу, а негативне значення деяких слів з часом нівелюється і сприймається мовцями як нейтральне.

Крім нецензурної лексики, молодь активно використовує у своєму мовленні запозичені елементи. Саме запозичення є одним з найпродуктивніших способів поповнення сленгу. Знаходимо сленгізми, запозичені з німецької (*cvikeraš* – людина в окулярах, *šupa* – квартира, *dumina* – дурниця, *šljaka* – робота, *šajba* – окуляри, *šprintati* – швидко ходити, *fras* – шок, сильний страх); угорської (*badanj* – повний чоловік), італійської (*cokula* – черевик, *fumica* – цигарка, *fešta* – вечірка) мов. Та, все ж, найбільше слів традиційно переймається з англійської мови, що й не дивно адже «сучасне становище англійської як глобальної мови походить із економічного, технологічного і культурного імперіалізму престижної культури, яка діяльністю медій, символізує модерний і, у будь-якому випадку, успішніший спосіб життя» [2, 46]. Молодь активно вживає лексеми *spika, super, džoint, ful, kul, gerla, hepi, fer, friend(ica)* та багато інших.

Молодіжний субкод іронічний, саркастичний та комічний. Однак неконтрольоване порушення усталених норм може привести до неделикатності, нетолерантної іронії та грубості [10, 132] так, наприклад, старших людей називають *iskopine, tumije, senilci, slinavci, grobovi*, плакати є *sliniti, žvaliti* означає цілувати.

Отже, сленг як елемент мовлення молоді займає важливе місце у комунікативному просторі Хорватії. Молодь використовує сленг, щоб урізноманітнити своє мовлення, надати йому виразності та оригінальності. Молодіжний сленг – динамічна лексико-фразеологічна система, що характеризується яскравою експресивно-емоційною забарвленістю. Проаналізувавши лексику хорватського молодіжного сленгу, ми визначили, що йому властива багата синоніміка. Найчисельнішими виявилися синонімічні ряди сленгізмів, що належать до тематичної групи «Людина». Це лексеми на позначення людини за статевою ознакою, людини як носія фізіологічних особливостей, назви частин тіла, алкоголю, цигарок тощо. Крім синонімії, для хорватського молодіжного сленгу характерна полісемія. Багатозначність деяких сленгових слів підтверджують зразки, на які натрапляємо у засобах масової інформації. Варто підкреслити яскраву метафоричність та іронічність сленгу молоді, про що свідчать приклади, що їх ілюструють. У ході дослідження молодіжного сленгу ми помітили вживання значної кількості нецензурної лексики та визначили, що деякі її одиниці зазнали деконотації і вживаються у сленгу без негативного підтексту. Ми виявили значну кількість запозичень з англійської, німецької, італійської та інших мов, які у хорватській мові набули статусу сленгізмів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Вахітов С.В.* Лекція о русском сленге. – Уфа: Издательство Башкирского государственного педагогического университета, 2001. – 48 с.; 2. *Грабовий П.М.* Український молодіжний сленг: сучасна картина світу. – К.; Умань: ПП Жовтий, 2010. – 220 с.; 3. *Мартос С.А.* Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона: дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / Херсонський держ. ун-т. — Херсон, 2006. — 244 с.; 4. *Миколенко Т.М.* Український міський сленг (на матеріалі усного мовлення тернопільців): Дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. — Т., 2005. — 260 арк.; 5. *Христенко О.С.* Німецький молодіжний сленг: лінгвокогнітивний та соціолінгвістичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04. «Германські мови»; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – 20 с.; 6. *Anić V.* Rječnik hrvatskoga jezika. – Zagreb: Novi Liber, 2006. – 1882 s.; 7. *Gerzić B., Gerzić N.* Rečnik savremenog beogradskog žargonao – Beograd: Istar, 2002 (Beograd: Publikum). – 335 s.; 8. *Ivas I.* Ideologija u govoru. – Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 1988. – 267 s.; 9. *Kekez S.* Životinski nazivi u slengu // Kulturni bestijarij. – Zagreb: Hrvatski radio-televizija, Hrvazski radio, Treći program, 1999. – S. 371-387; 10. *Kuzmanović M.* Kreativnost žargonske tvorbe // Umijetnost riječi. – 1970. – 1-2. – S. 129-135; 11. *Lučić R.* Kako briju brijači // Jezik u društvenij interakciji, Zbornik HDPL. – Zagreb-Rijeka, 2005; 12. *Sabljak T.* Rječnik hrvatškoga žargona. – Zagreb: V.B.Z., 2001. – 376 s.; 13. *Skelin Horvat A.* Sleng kao odraz identiteta mladih: Doktorska disertacija. – Zagreb, 2009. – 384 s.; 14. <http://www.vecemji.hr/zagreb/intercasov-sjajam-bio-vrlo-uspjesan-clanak-224412>; 15. <http://www.vecemji.hr/sport/hokej/tucnjava-navijaca-prekinula-hokejasku-utakmicu-video-232309>; 16. <http://www.vecemji.hr/kultura/od-rekorda-noci-muzeja-vazniji-je-opstanak-tihe-kulture-hrvatske-clanak-246492>; 17. <http://tvrtkodolic.blogspot.hr/post/daj-kunu-jebote-2087760.aspx>; 18. <http://vukajlija.com/jebote>; 19. <http://kojotica.blog.hr/2010/02/1627259566/jer-to-je-jebiga.html>; 20. <http://www.index.hr/forum/default.aspx?q=&idf=26&idt=283870&p=1>; 21. <http://www.hrvojekomljenovic.com/hr/blog/id/22/virtualni-identitet>; 22. <http://vukajlija.com/kontas-znas-razumes/195390>.

Новосад М. (Львів, Україна)

Морфологічні способи поповнення чеського молодіжного сленгу

У статті досліджено морфологічні способи поповнення лексичного складу чеського молодіжного сленгу шляхом аналізу властивих для мови словотвірних категорій, опису продуктивних формул творення нових номінацій та характеристики активних твірних компонентів.

Ключові слова: *сленг, молодіжний сленг, творення молодіжного сленгу.*

В статье исследованы морфологические способы пополнения лексического состава чешского молодежного сленга путем анализа присущих языку словообразовательных категорий, описания производительных формул создания новых номинаций и характеристики активных образующих компонентов.

Ключевые слова: *сленг, молодежный сленг, образование молодежного сленга.*

The article investigates the morphological ways of replenishment the lexical structure of Czech youth slang by analyzing the inherent language word-building categories,